

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/185/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4314222883
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:4314222883.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a sudkyň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Ľuboslava Vanková, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov - matka: K. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXXX/XX, M., a otec: B. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXXX/XX, M., v konaní zastúpený splnomocneným zástupcom: JUDr. C. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXXX/X, M., o návrhu matky na zvýšenie výživného a o návrhu otca na zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti rodičov a rozšírení styku, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Galanta č.k. 12P/153/2015-335 zo dňa 18.05.2017, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II., III., a IV. o určení výživného, o dlhu na zročnom výživnom, v zamietajúcom výroku o rozšírení styku a v závislom výroku o náhrade trov konania
p o t v r d z u j e .

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol nasledovne:

I. Konanie sa v časti návrhu otca na zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti zastavuje.

II. Zvyšuje sa výživné na maloleté dieťa zo sumy 150,- Eur mesačne na sumu 180,- Eur mesačne počnúc od 21.11.2014, kde výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého dieťaťa.

III. Dlhé výživné za obdobie od 21.11.2014 do 18.05.2017 vo výške 910,- Eur súd povoľuje otcovi zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach po 25,- Eur až do zaplatenia, spolu s bežným výživným po právoplatnosti tohto rozhodnutia k rukám matky maloletého dieťaťa, pod hrozbou straty výhody splátok.

IV. Návrh otca na rozšírenie styku s maloletým dieťaťom sa zamietá.

V. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Galanta, č.k. 5C/67/2011-44 zo dňa 04.04.2011 v časti rozsahu vyživovacej povinnosti otca na maloleté dieťa.

VI. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že matka sa návrhom doručeným Okresnému súdu Levice dňa 21.11.2014, domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zvýšil výživné na maloleté dieťa zo sumy 150,- Eur na sumu 300,- Eur mesačne od podania návrhu. Svoj návrh odôvodnila nárastom odôvodnených potrieb maloletého od posledného rozhodnutia, ktorý od septembra 2014 nastúpil do základnej školy, pričom naďalej má zdravotné problémy.

3. Okresný súd Levice postúpil vec tunajšiemu súdu, ktorý uznesením zo dňa 31.12.2014, č.k. 24P/325/2014-26 preniesol svoju príslušnosť na Okresný súd Levice. Otec maloletého dieťaťa dňa 07.04.2015 vzniesol námietku miestnej nepríslušnosti, ktorej Okresný súd Levice uznesením zo dňa 27.04.2015, č.k. 10P/26/2015-86 vyhovel a preniesol svoju príslušnosť na Okresný súd Galanta, ktorému dňa 01.06.2015 odstúpil spis.

4. Otec maloletého dieťaťa sa návrhom doručeným Okresnému súdu Levice dňa 07.04.2015 domáhal striedavej osobnej starostlivosti rodičov o maloleté dieťa s dôrazom na skutočnosť, že sa s maloletým na základe rozsudku tunajšieho súdu zo dňa 04.04.2011, č.k. 5C/67/2011-44 riadne stretáva každý druhý víkend od piatka do nedele. Má vytvorený dobrý citový vzťah k maloletému, pričom s poukazom na doterajšiu realizáciu styku s maloletým sa vie po každej stránke o maloletého sa postarať. Maloletý je na neho a prostredie jeho domácnosti zvyknutý. Otec ďalej uviedol, že s návrhom matky na zvýšenie výživného nesúhlasí, keďže podľa jeho názoru aktuálna výška výživného je adekvátne vzhľadom na potreby dieťaťa a jeho pomery.

5. Maloletý A. pochádza z manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 04.04.2011, č.k. 5C/67/2011-44, ktorým súd schválil dohodu rodičov, na základe ktorej sa maloletý zveril do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou vo výške 150,- Eur mesačne. Styk otca s maloletým súd upravil tak, že otec je oprávnený stykať sa s maloletým každý páry týždeň od piatku od 17:00 hod. do nedele do 18:00 hod.. V čase tohto rozhodnutia mal maloletý A. 2 roky a 9 mesiacov. Mal zdravotné problémy. Matka bola na rodičovskej dovolenke a poberala rodičovský príspevok a prídavok na dieťa. Otec bol zamestnaný s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 282,- Eur. Okrem maloletého inú vyživovaciu povinnosť nemal. Žil v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi a so sestrou v rodinnom dome. Na domácnosť rodičom prispel sumou vo výške 70,- Eur mesačne. Bol nemajetný.

6. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 18.11.2015 vyplýva, že kolízny opatrovník vykonal dňa 11.11.2015 šetrenie pomerov v domácnosti otca, ktorý býva so svojou partnerkou a jej dcérou v štvorizbovom rodinnom dome, ktorý je vo výlučnom vlastníctve partnerky otca. V domácnosti otca má maloletý vytvorený vlastný priestor pre svoje súkromie a pokojný spánok. Maloletému v domácnosti otca zakupujú ošatenie, ktoré je ponechané v tejto domácnosti. Náklady spojené s užívaním nehnuteľnosti sú tvorené poplatkami za vodu v sume 50,- Eur za kvartál, za elektrinu vo výške 50,- Eur mesačne, za plyn vo výške 50,- Eur mesačne a komunálny odpad vo výške 80,- Eur ročne. Otec je zamestnaný na polovičný pracovný úväzok s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 270,- Eur. Vyjadril sa, že väčšinou vykonáva údržbu strojov doma. Partnerka otca je zamestnaná s čistým mesačným príjmom 480,- Eur a zároveň poberateľkou prídavku na dieťa v sume 23,52 Eur a sirotského dôchodku. Otec maloletého uviedol, že s maloletým je v pravidelnom osobnom kontakte a svoju vyživovaciu povinnosť si riadne plní. Ďalej uviedol, že začiatok realizácie styku je vždy spojený s problémami, nakoľko maloletý pri odovzdávaní matkou plače, avšak ako náhle opustí domácnosť ukludní sa a plakať prestane. Dňa 11.11.2015 kolízny opatrovník prešetril pomery aj na strane matky a maloletého dieťaťa. Maloletý spolu so svojou matkou býva v štvorizbovom rodinnom dome, ktorý je vo výlučnom vlastníctve starej matky maloletého zo strany matky. Maloletý má zariadenú samostatnú detskú izbu. Matka sa na nákladoch na bývanie podieľa sumou vo výške 200,- Eur mesačne. Stará matka pri šetrení potvrdila vyjadrenie otca ohľadom jeho osobného pravidelného kontaktu so synom. Uviedla, že príprava dieťaťa na realizáciu styku je problematická, nakoľko maloletý odmieta ísť k otcovi a plače. Dňa 04.11.2015 kolízny opatrovník vykonal pohovor s maloletým A., ktorý počas celého pohovoru sa javil veľmi utiahnuto, vystrašene a odpovedal len na otázky, ktoré mu boli kladené. Počas pohovoru sa vyhýbal očnému kontaktu. Vyjadril sa, že nie je rád keď má ísť k otcovi, pretože ten sa s ním nehrá, pozerá televíziu. Chodí aj k dedkovi, u ktorého aj prespáva. Na otázku, či si dokáže predstaviť, že by v domácnosti otca trávil dlhšie obdobie, napríklad celý týždeň a nasledujúci týždeň by bol u matky, odpovedal, že nie, k otcovi nechce chodiť častejšie. Kolízny opatrovník konštatoval, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie riadnej výchovy a výživy maloletého.

7. Zo správy kolízneho opatrovníka dňa 31.10.2016 vyplýva, že dňa 25.10.2016 bol vykonaný pohovor s maloletým, ktorý uviedol, že je žiakom tretieho ročníka základnej školy. V škole sa mu páči, má čisté jednotky, najradšej má čítanie a informatiku. S otcom sa stretáva každý druhý víkend. U otca sa nudí alebo s ním pozerá televíziu. Otec sa mu nevenuje. Uviedol, že mu vždy zabudne povedať, aby sa s ním hral. Stáva sa, že otec odíde a nedovolí mu ísť s ním. Cez letné prázdniny ho otec zobral na

kúpalisko. Nepáči sa mu, že otcova priateľka o jeho mame rozpráva nepekné veci, napríklad, že je sprostá. Naposledy keď mal byť s otcom, povedal mu, že nechce s ním ísť a otec odišiel. S otcom dieťaťa chodí aj k dedovi do I. C.. Niekedy sa stane, že otec odíde a nechá ho tam aj prespať, čo mu však vyhovuje, lebo deda má rád a lepšie sa cíti u neho. Želá si, aby zostal s matkou a s otcom sa chce stretávať ako doteraz, keďže takto je to podľa neho „dobré“. Kolízny opatrovník konštatoval, že maloletý pôsobil utiahnuto, jednoslovné a ticho odpovedal na otázky a nepoužíval rozvinuté vety.

8. Vzhľadom na problematickú komunikáciu rodičov, súd uznesením zo dňa 19.11.2015, č.k. 12P/153/2015-186 uložil rodičom a maloleťmu dieťaťu výchovné opatrenie, spočívajúce v ich povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Úrade, práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, pracovisko Šaľa, referát poradensko-psychologických služieb vo frekvencii dohodnutej so pedopsychológom v trvaní 5 mesiacov. Zo záverečnej správy z poradensko-psychologického procesu, vyplýva, že stanovené ciele sa v priebehu spolupráce podarilo čiastočne naplniť. Počas rodinnej konzultácie bolo evidentné, že vo vzájomnej komunikácii medzi rodičmi sú značné rezervy, čo môže maloleťmu zneistiť. Obaja rodičia počas spolupráce prejavili tendencie k citlivému prístupu k ich synovi. Obaja sa snažia naplňať jeho potreby ako najlepšie vedia a ako im možnosti dovoľujú. Maloletý si na spôsob realizácie styku s otcom zvykol, už zabehnutý systém mu vyhovuje. O oboch rodičoch sa prejavoval pozitívne, v jeho prejavoch bola prítomná citová väzba na matku aj otca. Konštatovalo sa, že pre upevnenie pocitu bezpečia a istoty je vhodné nezaraďovať v tomto období výrazné zmeny do jeho života, nakoľko maloletý na ne citlivo reaguje a pravdepodobne potrebuje dlhší čas na adaptáciu.

9. Matka na pojednávaní dňa 18.05.2017 zotrvala na svojom návrhu v celom rozsahu. Uviedla, že v spoločnej domácnosti žije s maloleťm a so svojou matkou, ktorá je poberateľkou invalidného dôchodku, v rodinnom dome v M., ktorý patrí do vlastníctva jej matky. Ďalej uviedla, že je zamestnaná u zamestnávateľa A. V. A. s.r.o. Z. s priemerným čistým mesačným príjmom 718,18 Eur. Okrem toho poberá rodinný prídavok na syna. Nie je vlastníčkou žiadnych vecí cennejšej hodnoty. Maloletý A. má toho času 8 rokov a 10 mesiacov, navštevuje 3. ročník základnej školy v M.. Je zdravý. Vyjadrila sa tak, že otec dieťaťa riadne prispieva na výživu maloleťmu. Dlh neviduje. Nemala vedomosť o tom, či otec dieťaťa poskytuje nad rámec nejaké plnenie, či vecné alebo finančné. S otcom maloleťmu komunikujú telefonicky, pričom maloletý sa s ním stretáva okrem súdom určeného styku pokiaľ sám chce. Ona mu v tom nebráni. Navrhla styk otca s maloleťm nerozširovať a ponechať v platnosti doterajšiu úpravu styku.

10. Otec na pojednávaní dňa 18.05.2017 uviedol ohľadom výživného, že nemá z čoho platiť vyššie výživné. Čo má, to synovi dá. Jeho priateľka mu pomáhala pri vykrývaní rozdielov medzi jeho príjmami a výdavkami s tým, že jeho priateľka je vdova, je zamestnaná s príjmom cca. 360,- Eur, pričom má jedno maloleťé dieťa, na ktoré poberá sirotský dôchodok. Ďalej mu finančne vypomáhajú aj jeho rodičia. Žiadal, aby pri rozhodovaní súd zohľadnil skutočnosť, že matka má iba jednu vyživovaciu povinnosť, pričom jemu približne o tri mesiace pribudne ďalšia vyživovacia povinnosť. Zároveň za účelom dosiahnutia právnej istoty ohľadom úpravy styku aj na obdobie letných prázdnin, navrhol úpravu styku s maloleťm počas letných prázdnin, a to od 01.07. do 15.07. a od 15.08. do 31.08.

11. Z dokazovania pred súdom vyplýva, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca rozsudkom Okresného súdu Galanta, č.k. 5C/67/2011-44 zo dňa 05.04.2011, došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloleťmu dieťaťa, ktoré je staršie o 6 rokov, preto výdavky spojené s uspokojovaním jeho odôvodnených potrieb, aj s ohľadom na celkový nárast životných nákladov, pochopiteľne vzrástli v súvislosti s jeho fyzickým rastom na oblečenie, obuv, stravu, hygienické potreby, predovšetkým však v súvislosti s výkonom školskej dochádzky, ako aj so zabezpečením jeho odôvodnených potrieb vzhľadom na jeho záujmy, školské a mimoškolské aktivity, teda vo všetkých oblastiach jeho života, pričom ide o objektívnu zmenu pomerov na strane maloleťmu dieťaťa, ako oprávneného, ktorú zmenu súd pri svojom rozhodovaní zohľadnil. Maloletý A. má toho času 8 rokov a 10 mesiacov. Navštevuje 3. ročník základnej školy v M.. Naďalej má zdravotné ťažkosti, pritom navštevuje alergológa a očnému lekára. Jeho celkové výdavky matka vyčísliła na sumu 539,65 Eur.

12. Rozhodnutie odôvodnil s použitím ust. § 78 ods. 1, § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1 Zákona o rodine, § 232 ods. 3, § 29 ods. 1, § 29 ods. 3 Civilného mimosporového poriadku.

13. Vecne argumentoval tým, že preskúmal na základe účastníkmi predložených a súdom zabezpečených potvrdení príjmy a majetkové pomery oboch rodičov a zistil, že k podstatnej zmene pomerov čo do jeho príjmov nedošlo na strane otca, došlo však na strane matky.

14. Otec v čase posledného rozhodovania o výživnom bol zamestnaný u zamestnávateľa M. A. s.r.o. s priemerným čistým mesačným príjmom 282,- Eur. Toho času je naďalej zamestnancom u toho istého zamestnávateľa s priemerným čistým mesačným príjmom 331,48 Eur. Na strane otca teda došlo k zvýšeniu jeho príjmov v nepatrnom rozsahu (+ 49,48 Eur). Býva v spoločnej domácnosti so svojou zamestnanou partnerkou a s jej dcérou v rodinnom dome, ktorý je vo výlučnom vlastníctve jeho partnerky. Okrem maloletého toho času ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. Svoje mesačné náklady na bývanie vyčíslil na sumu 100,19 Eur (elektrika 40,19 Eur, plyn 50,- Eur, vodné a stočné 10,- Eur) a ďalšie náklady na stravovanie, dopravu do práce, ošatenie a telefón vo výške 80,- Eur. Okrem uvedeného spláca pôžičku, ktorú jej poskytla matka maloletého dieťaťa v roku 2010 na zakúpenie poľnohospodárskeho stroja vo výške 9.792,- Eur. Mesačné splátky tejto pôžičky činia sumu 134,- Eur, ktorú spláca otec a to napriek tomu, že predmetný poľnohospodársky stroj previedol na svoju partnerku.

15. Matka v čase posledného rozhodovania o výživnom poberala rodičovský príspevok vo výške 190,- Eur mesačne a prídavok na maloleté dieťa. V čase podania návrhu bola nezamestnaná, evidovaná na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. V priebehu konania začala pracovať u zamestnávateľa Z. A., spol. s r.o., C. s priemerným čistým mesačným príjmom 586,86 Eur a následne dňom 01.09.2016 sa zamestnala u zamestnávateľa A. V. A. s.r.o. na dobu určitú do 31.08.2017 s priemerným čistým mesačným príjmom 718,18 Eur. Na strane matky teda došlo k zvýšeniu jej príjmov (+ 528,18 Eur). Ďalšia vyživovacia povinnosť jej nepribudla. Žije v spoločnej domácnosti s maloletým a so svojou zamestnanou matkou v rodinnom dome, ktorý je vo výlučnom vlastníctve jej matky. Na bývanie prispieva svojej matke sumou vo výške 200,- Eur mesačne. Majetok väčšej hodnoty nevlasťní.

16. Vzhľadom na takto vykonané dokazovanie súd dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je čiastočne dôvodný a je potrebné zmeniť pôvodne citované rozhodnutie, ktorým bol naposledy upravovaný rozsah vyživovacej povinnosti otca. Keďže k výraznej zmene pomerov v prejednávanej veci nepochybne došlo na strane maloletého dieťaťa (staršie o 6 rokov a v septembri 2014 nastúpilo do 1. ročníka základnej školy), táto skutočnosť zakladá dôvod na zmenu posledného rozhodnutia o výživnom. Súd preto návrhu matky vyhovel čiastočne na sumu 180 Eur mesačne. Súd výživné zvýšil v súlade s návrhom matky od podania návrhu, t.j. od 21.11.2014, s tým, že zmena pomerov na strane maloletého dieťaťa nastala v mesiaci september 2014, kedy maloletý začal navštevovať 1. ročník základnej školy.

17. Čo sa týka výšky výživného, súd zvýšil výživné na maloletého zo sumy 150,- Eur mesačne na sumu 180,- Eur mesačne, a to aj s ohľadom na vývoj životných nákladov, na majetkové pomery otca pri zohľadnení jeho súčasného príjmu. Pri rozhodovaní o výške výživného súd zohľadnil skutočnosť, že deklarovaný príjem otca je nízky, pohybuje sa iba okolo sumy 331,48 Eur. Podľa názoru súdu však otcovi nič nebráni v tom, aby si našiel lepšie platené zamestnanie, keďže toho času pracuje za nižšiu ako minimálnu mzdu, ktorá je toho času 435,- Eur. Jeho prístup vo vzťahu k svojim rodičovským povinnostiam súd vyhodnotil ako nezodpovedný. Na strane otca nebola preukázaná žiadna prekážka, ktorá by ho obmedzovala pri práci, netrpí ani žiadnym ochorením trvalého či prechodného charakteru, na základe čoho by mal obmedzený výber povolání, pričom žije v okrese, v ktorom je nízka nezamestnanosť. Možno však predpokladať, že otec maloletého má okrem deklarovaného príjmu, aj ďalšie príjmy, ktoré súdu neuviedol. O tom svedčí aj skutočnosť, že si v roku 2010 zakúpil poľnohospodársky stroj, ktorý síce previedol na svoju partnerku, avšak aj zo samotného vyjadrenia otca vyplýva, že si tento stroj používa, so súhlasom svojej partnerky, on sám. Súd výšku príjmu otca z tejto činnosti odhadnúť nevedel. Otec pri rozhodovaní žiadal zohľadniť aj to, že mu približne o tri mesiace pribudne ďalšia vyživovacia povinnosť, na túto skutočnosť však súd neprihliadol, nakoľko sa jedná o možnú zmenu pomerov, ktorá nastane až v budúcnosti. Pribudnutie ďalšej vyživovacej povinnosti otcovi pritom nemôže byť na ujmu maloletého A.. S poukazom na uvedené skutočnosti, súd rozhodol, že zmena pomerov na strane dieťaťa odôvodňuje zvýšenie výživného, pričom výživné vo výške 180,- Eur sa toho času javí súdu adekvátne vzhľadom na vek a potreby dieťaťa. Pokiaľ otec prispeje na výživu maloletého A. mesačne sumou 180,- Eur a matka prispeje sumou 90,- Eur a pripočíta sa k tomu aj príjem matky titulom prídavku na dieťa, tak na strane maloletého vznikne finančná čiastka na jeho výdavky vo výške 293,52 Eur mesačne (180 + 90 + 23,52), čím vznikne zatiaľ dostatok finančných prostriedkov na krytie nevyhnutných osobných

potrieb maloletého dieťaťa. Takto ustálená výška výživného podľa názoru súdu, korešponduje aktuálnym potrebám maloletého dieťaťa a zodpovedá aj kritériám Zákona o rodine.

18. Nakoľko otcovi vznikol dlh na výživnom za obdobie od 21.11.2014 do 18.05.2017 vo výške 910,- Eur (aliquótna časť zvýšeného výživného za mesiac november 2014 predstavuje 180,- Eur - 150,- Eur = 30,- Eur : 30 dní v mesiaci = 1,- Eur/deň, teda 10 dní v mesiaci november 2014 x 1,- Eur = 10,- Eur + 30,- Eur/mes. x 30 mesiacov (12/2014 až 5/2017) = 900,- Eur) súd mu v súlade s ustanovením § 232 ods. 3 C.s.p. povolil zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach po 25,- Eur až do zaplatenia spolu s bežným výživným po právoplatnosti rozsudku pod hrozbou straty výhody splátok tak, aby dlh bol zaplatený do troch rokov od právoplatnosti rozhodnutia v tejto veci, nakoľko táto výška splátok sa javí ako zodpovedajúca jednak potrebám maloletých detí, ako aj finančným pomerom otca.

19. Otec na pojednávaní dňa 18.05.2017 navrhol súdu rozšírenie styku otca s maloletým dieťaťom a žiadal, aby súd upravil styk otca s maloletým dieťaťom cez letné prázdniny od 01.07. do 15.07. a od 15.08. do 31.08.. S týmto riešením matka nesúhlasila z dôvodu, že je zamestnávateľ určuje celozávodné dovolenky v iných termínoch a pokiaľ by existovala takáto úprava, hrozí, že by nemohla tráviť dovolenku so synom, nakoľko sa môže stať, že súdom určený styk počas letných prázdnin bude zasahovať do obdobia, kedy bude mať celozávodnú dovolenku, čo ovplyvniť nemôže. Matka otcovi v styku brániť nemieni aj nad rámec súdom určeného základného styku. Súd po vykonanom dokazovaní, vychádzajúc zo správ kolízneho opatrovníka a prejaveneho názoru maloletého, dospel k záveru, že rozšírenie styku otca s maloletým toho času nie je potrebné, keďže by to nebolo v záujme maloletého, ktorý si želá, aby sa styk s otcom nerozširoval.

20. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 C.m.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec prostredníctvom svojho právneho zástupcu a to v rozsahu výrokov II., III., IV. a to z dôvodov, že s týmito výrokmi sa nestotožňuje. Rozsudok považuje v napadnutej časti za nezákonný, vychádzajúci z neprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 písm. h) CSP), pričom má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. V konaní pritom nezohľadnil ani viacero skutočností a dôkazov stojacich na strane otca. Jednostranne sa priklonil k návrhu a názoru matky, ktorá bezdôvodne žiada zvýšenie výživného na maloletého. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o zvýšení výživného neodôvodnil presvedčivo a bez pochyb, ani existenciu zmeny pomerov vo vzťahu k súčasnosti určenej a riadne plnenej vyživovacej povinnosti otca v sume 150,- Eur mesačne a nezdôvodnil ani svoje zamietavé rozhodnutie k návrhu otca na rozšírenie styku s maloletým. Čo sa týka zvýšenia vyživovacej povinnosti, súd neprihliadol na otcom žiadanú skutočnosť, že približne o tri mesiace mu vznikne ďalšia vyživovacia povinnosť, nakoľko sa mu s jeho partnerkou narodí dieťa. Súd v podstate na základe zistených dôvodov zvýšil výživné zo sumy 150,- Eur mesačne na sumu 180,- Eur mesačne a s poukazom na zmenu pomerov od podania návrhu určil sumu dlžného výživného, ktorú otcovi umožnil zaplatiť v splátkach. I keď od posledného rozhodnutia o výživnom prešlo 6 rokov, maloletý začal navštevovať 1. ročník základnej školy, bez ďalšieho súd považoval túto zmenu za výraznú zmenu pomerov, na základe ktorej bez iného zvýšil výživné na maloletého. Súd prvej inštancie nemal prihliadnuť v podstate len na objektívnu zmenu pomerov, ktorá u maloletého nastala, ale mal prihliadnuť na to, či vo vzťahu k tejto zmene je dôvodné zvýšiť výživné zo sumy 150,- Eur na vyššiu sumu. V prípade stotožnenia sa s napadnutým rozsudkom v časti zvýšenia výživného na maloletého, by mohla matka pokojne pri každej zmene pomerov na strane maloletého, či už pri nastúpení na 2. stupeň základnej školy, strednej školy, 1. stupeň vysokej školy, 2. stupeň vysokej školy a podobne navrhovať zvýšenie výživného a bola by úspešná. Súd prvej inštancie mal aplikovať a zohľadniť princíp potenciality matky a otca a tiež nezohľadniť skutočnosť, že matka má len jedinú vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k maloletému. Opätovne zdôraznil, že jemu sa narodí dieťa s jeho partnerkou M. K.. Tým mu vznikne druhá vyživovacia povinnosť a preto navrhol, aby odvolací súd prihliadol na túto skutočnosť, aby narodené dieťa nebolo ukrátené. Poukázal na to, že matka návrh na zvýšenie výživného podala 21.11.2014, pričom sa domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti na maloletého zo sumy 150,- Eur na 300,- Eur mesačne. Poukázal na zvýšené náklady na maloletého a na to, že otec má iné príjmy z poľnohospodárskej činnosti, vraj zarába nemalé peniaze na traktore zn. Zetor, na ktorý si požičal od matkinej matky 9.792,- Eur a doteraz ich len spláca. Výdavky na maloletého zo strany matky boli prehnané. Tieto nemôžu korešpondovať so skutočnými výdavkami vynakladanými na maloletého. Ide napríklad o výdavky, ktoré nie sú matkinými výdavkami,

ale výdavkami matkinej matky N. M. napr. výdavky za vodu, plyn, elektrinu a podobne, pričom matkinej matke sú pravidelne vracané preplatky za tieto energie. Ďalej poukazuje na to, že matka uvádza pôžičky, ktoré spláca, resp. sa splácajú v tejto domácnosti, čo svedčí len o dobrých schopnostiach a možnostiach na strane matky. Zároveň poznamenal, že napriek upozorneniu z jeho strany súd prvej inštancie vôbec nebral do úvahy, že matka žije v spoločnej domácnosti aj so svojím priateľom, ktorý je v matkinej domácnosti prihlásený na trvalý pobyt. Čo sa týka dôvodu súdu o zdravotných problémoch maloletého, je potrebné poznamenať, že matka na poslednom pojednávaní na otázku súdu, či má maloletý závažnejšie zdravotné problémy uviedla, že nemá. Opätovne poukázal na to, že predmetný traktor previedol na svoju terajšiu partnerku, ktorá ho koncom roka 2016 predala. Čestne prehlasuje, že nemá žiadne príjmy z O. O. Q., resp. ani iné príjmy. Otec si plní vyživovaciu povinnosť v nemalej výške 150,- Eur mesačne. Nesúhlasí preto s argumentom súdu o nezodpovednosti jeho prístupu vo vzťahu k rodičovským povinnostiam. Jeho partnerka je vo vysokom štádiu tehotenstva, nepracuje a nepoberá príjem z pracovnej činnosti, pritom v budúcnosti bude poberať len materské dávky. Matka podala návrh na zvýšenie výživného len z dôvodu zvýšenia si vlastného príjmu, nakoľko v čase podania návrhu bola nezamestnaná. Svoj návrh zo sumy 300,- Eur upravila na 250,- Eur mesačne a po rozhodnutí súdu o zvýšení výživného na 180,- Eur súhlasila aj s týmto, čo potvrdila tým, že sa vzdala práva podať odvolanie proti rozsudku. Aj tieto skutočnosti majú svoju výpovednú lehotu. Maloletý v súčasnosti navštevuje len 3. ročník základnej školy.

Čo sa týka návrhu otca na rozšírení styku s maloletým v čase letných prázdnin od 01.07. do 15.07. a od 15.08. do 31.08., tento súd zamietol. S takýmto rozhodnutím nesúhlasí a nestotožňuje sa s ním. Otec v súčasnosti bezproblémovo realizuje súdom upravený styk s maloletým každý druhý víkend od piatku do nedele s prespatím. Ako vyplýva zo správy kolízneho opatrovníka, maloletý má v domácnosti otca vytvorené vlastné prostredie, kde má zakúpené všetky prostriedky vrátane ošatenia a podobne. Na domácnosť otca je maloletý zvyknutý. Otec pôvodne navrhoval zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, čo však prinieslo vlnu odporu zo strany matky. Pri rozhovore otca s dieťaťom, ktorý mu povedal, že nevie, či by to tak chcel, otec z dôvodu, aby maloletého nevystavil stresovej situácii zobral návrh na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov späť. Veľakrát sa však stáva, že maloletý nechce ísť domov po uplynutí styku. V podstate však styk s maloletým v súčasnosti prebieha s prespatím úplne bezproblémovo až samozrejme sem tam na nejaké výnimky, čo je v normále. Súd prvej inštancie nemal bez ohľadu na právny stav veci prihliadnúť výlučne na názor matky a najmä na návrh kolízneho opatrovníka s poukazom na názor maloletého. Mal prihliadnúť na to, že nechuť maloletého nie je v tomto prípade dôvodná, nakoľko maloletý je vo veku, kedy presne nevie, čo je v jeho najlepšom záujme. Súd mal v tomto prípade povinnosť rozlíšiť, či navrhované rozšírenie styku s maloletým bude ohrozovať alebo nebude ohrozovať záujem maloletého dieťaťa. Je názoru, že rozšírenie styku s maloletým za súčasného stavu by určite nemohlo byť na jeho ujmu. Navrhované rozšírenie styku s maloletým považuje sa veľmi dôležité pre zdravý duševný vývoj maloletého. Preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil v časti výroku II. a III. tak, že návrh matky zamietne a v časti výroku IV. zmenil tak, že rozšíri styk otca s maloletým o letné prázdniny tak, že otec bude oprávnený stykať sa s maloletým od 01.07. od 17.00 hod. do 15.07. do 18.00 hod. a od 15.08. od 17.00 hod. do 31.08. do 18.00 hod. s tým, že matka bude povinná maloletého na styk riadne pripraviť a otec po skončení styku maloletého riadne odovzdať. A v ostatnej časti navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

22. Matka a kolízny opatrovník odvolanie nepodali.

23. K doručenému odvolaniu podala písomné vyjadrenie matka dieťaťa s poukazom na to, že súd prvej inštancie rozhodoval dlhú dobu od podania návrhu, tzn. 21.11.2014 až do rozhodnutia 18.05.2017. Súd zhromaždil za toto obdobie takmer troch rokov dostatok dôkazov, uložil obom účastníkom výchovné opatrenie, bolo vypočuté maloleté dieťa, raz v škole počas vyučovania, raz kolíznou opatrovníčkou a až potom súd rozhodol v konaní tak, ako je uvedené v rozsudku. Nesúhlasí, že by súd prvej inštancie nezohľadnil názory a návrhy otca. Nesúhlasí ani s tým, že jej návrh na zvýšenie výživného je nedôvodný a neopodstatnený. Výživné bolo stanovené rozsudkom súdu sp. zn. 5C/67/2011-44 zo dňa 04.04.2011 a doposiaľ nebolo zvyšované a zakladalo sa na rodičovskej dohode na sumu 150,- Eur mesačne. Maloletý mal vtedy 2,5 roka. Teraz bude mať pomaly 9 rokov a výživné mu bolo prvý raz zvýšené minimálne a to o 30,- Eur mesačne. Maloletý medzitým začal navštevovať školu, aktuálne ukončil už 3. ročník Základnej školy v M., fyzicky narástol, je vysoký, zvýšili sa náklady na jeho obliekanie, obúvanie, stravovanie a samozrejme sú to neustále výdavky na školu. Za celé toto obdobie mu otec nad rámec výživného nedal ani cent. Súd preskúmal príjmovú stránku rodičov maloletého, uviedol, že nedošlo k podstatnej zmene

príjmu na strane otca 331,48 Eur mesačne, ale došlo k podstatnej zmene na strane jej, teda matky, keďže dosahuje príjem 718,18 Eur. Je pravdou, že po skončení materskej dovolenky si ťažko hľadala prácu, ale nakoniec sa jej to podarilo. Nie je to práca zodpovedajúca jej vzdelaniu, ani predstavám, ale má syna, musí ho živiť, tak pracuje denne niekedy aj 10 hodín, aj v sobotu aj vo sviatok, aby mu zabezpečila potreby. Maloletý má aj zdravotné problémy, nosí okuliare a navštevuje alergológa. Na okuliare, ktoré synovi menila už viackrát, mu otec neprispel ničím a vysmial ju, keď chcela, aby synovi prispel na tento výdavok. Vie, že príjem jej exmanžela je nízky, pretože je zamestnaný na 4 hodiny denne a za túto prácu poberá priemerný mesačný príjem 331,48 Eur. Na súde tvrdí, že nemá z čoho platiť výživné, že si musí požičiavať a že jeho priateľka zaňho platí výživné na syna. Ide o výmysly zo strany otca, len aby súd nezvýšil výživné pre A.. Keby bol v takejto finančnej situácii, prečo by čakal ďalšie dieťa a použil to ako argument, že na maloletého nemôže platiť viac, aby jeho budúci potomok nebol ukrátený. Tento súd však nerieši výživné na jeho budúceho potomka, ktorý ešte nie je ani na svete, ale takmer 3 roky rieši výživné na maloletého syna, ktorý má už 9 rokov. Zdôraznila, že deti majú právo na takú životnú úroveň, ako ich rodičia. V domácnosti otca má jeho priateľka nový rodinný dom, majú dve autá, bazén, všetko zariadenie nové. Nemôže byť teda pravdou, že nemajú peniaze. Okrem toho otec si môže dovoliť pracovať len 4 hodiny, robí to účelovo, aby mal čo najviac voľného času a mohol robiť fušky na traktore. Tak to robil už vtedy, keď boli ešte manželia a to mu veľmi vyhovovalo. Pokiaľ tvrdí, že traktor už nevlasťní a je to pravda, tak tento niekoľkokrát už účelovo prepísal, hneď prvý raz ho prepísal ešte pred rozvodom na svoju sestru, potom na svoju priateľku s ktorou žije, potom ho táto údajne predala. Je to traktor, na ktorý mu moja matka požičala 9.800,- Eur. Pri každom prepise otec a samozrejme aj teraz, keď je traktor akože už predaný jazdí na tomto istom traktore každý deň a na ňom zarába. Vozí v ňom niekedy aj maloletého, ktorý o tom doma rozpráva. Pokiaľ otec už popiera všetky takéto na čierno zarobené peniaze na traktore, tak prečo si nenájde prácu, ktorá by bola pre neho lepšie platená. Je mladý, zdravý a nič mu nebráni pracovať tak, ako jej, niekde pri páse a zarábať toľko peňazí, aby mohol platiť zvýšené náklady pre maloletého. Z tohto dôvodu označenie jeho prístupu k plneniu si rodičovských povinností za nezodpovedný a zo stranu súdu dôvodné. V čase keď požiadala o zvýšenie výživného v roku 2014 otec ešte nečakal dieťa so svojou partnerkou. Pokiaľ jej vytyka, že sa domáhala vysokého výživného stalo sa tak preto, že zvýšenie výživného žiadala hneď po skončení materskej dovolenky, keď maloletý mal ešte rok do začiatku povinnej školskej dochádzky a jej prestali vyplácať materskú, pretože neuznali zdravotný stav maloletého za taký, ktorý vyžaduje sústavnú starostlivosť. Maloletý ale býval veľmi často chorý, nemala ho na koho nechávať, preto sa nemohla zamestnať. Finančne jej vypomáhala jej matka. Keď už maloletý nastúpil do školy, našla si prácu, sústavne pracuje a zarába, aby mohla zabezpečiť synove aj svoje potreby. Vyčíslené výdavky v spise sú dokladované a odvolací súd si ich môže overiť. To, že spláca pôžičky, tieto si berie na veci, ktoré nutne potrebuje bojler, chladnička, nakoľko nemá v hotovosti peniaze, aby si ich mohla zakúpiť bez toho, že by sa zaťažila pôžičkou. Aj pôžičku môže dostať len vtedy, pokiaľ dokáže preukázať príjem v primeranej výške. To, že žije v spoločnej domácnosti so svojim priateľom je výlučne jej osobná vec. Nie je však u nej prihlásený v domácnosti na trvalý pobyt, pretože nevedú spoločnú domácnosť, len občas u nej prespí. Čo sa týka zdravotných problémov maloletého, je po operácii nosných mandlí a jeho zdravotný stav sa čiastočne zlepšil. Nie je už chorý každé dva týždne tak, ako býval predtým. Nemá žiadne závažné ochorenie, ale má zdravotné problémy. Je alergik a nosí dosť silné dioptrické okuliare, takže s ním chodí pravidelne na kontroly a predpisy liekov. Čo sa týka návrhu otca na rozšírenie styku s maloletým v čase letných prázdnin, ten súd správne zamietol. Podľa tvrdenia otca styk s maloletým je bezproblémový. Sám ale veľmi dobre vie, že A. k nemu nechce chodiť a takmer vždy predtým plače. Maloletý je rozumný, vie si povedať, čo chce, či k otcovi chce ísť alebo nie. Pokiaľ sa otec so A. dohodnú a maloletý chce ísť k nemu, tak pôjde. Teraz ho už otec tak, ako predtým nenúti. Maloletý tvrdí, že otcova partnerka nemá s ním žiadny citový vzťah, často sa mu aj s jej dcérou B. vysmievajú. Nič mu nedovolia urobiť, napr. nemôže piť v obývačke ako oni a podobne. Musí piť v kuchyni. Maloletý tieto veci citlivo vníma a preto otec upustil aj od svojho návrhu na striedavú starostlivosť. Maloletý na návštevách otca nechce nič meniť. K otcovi by občas aj išiel, ale nechce ísť k jeho partnerke, chce, aby otec sa venoval iba jemu, aby niekde išli spolu iba sami dvaja bez jeho partnerky. Ako matka nemá najmenší problém pokiaľ A. chce ísť k otcovi, pustiť ho aj mimo súdom stanovených dní. Aj teraz si ho otec po dohode s ním zobral mimo termínu, bol s ním na zmrzline a u starých rodičov. Maloletý má 9 rokov a odkedy sa otec nasťahoval ku svojej priateľke, malý k nemu už nechce chodiť. Otec ho odtrhával od nej násilím, malý kričal, plakal, čo mu spôsobilo veľké stresy, museli navštevovať psychológa a začal sa pomočovať a pokakávať. Zadržiavanie stolice pretrváva až do dnešného dňa. Klinická psychologička potvrdila, že je to psychického pôvodu. Keď malý ide k otcovi a náhodou sa pokaká, tak mu jeho partnerka dá špinavé prádlo vyprať samému a robí to tak aj jeho otec. A. tým veľmi trpí a preto nie je divu, že k otcovi do domácnosti a jeho partnerky na dlhšiu dobu

odmieta chodiť. Preto sa vyjadril, že k otcovi nechce chodiť na dlhšie a povedal to aj otcovi priamo s tým, že nechce k nemu chodiť ani cez prázdniny. Ako matka nechce maloletého do ničoho nútiť a znovu mu spôsobovať ďalšie stresy. Otca v jeho rodičovských právach nikto neobmedzuje ani nikto ho od A. neodtrháva, ani od jeho starých rodičov a má možnosť s otcom chodiť k nim do I. C., kde A. rád chodí. Súd prvej inštancie teda všetko zohľadnil a rozhodol v záujme mal. A.. Navrhla preto, aby odvolací súd rozsudok v napadnutých výrokoch ako vecne správny potvrdil.

24. K predmetnému vyjadreniu otec sa opätovne vyjadril s tým, že sa pridrižiava odôvodnenia svojho odvolania zo dňa 12.06.2017. Na margo vyjadrení matky čestne prehlásil, že od konca roku 2016 nie sú ani on, ani jeho partnerka vlastníčkmi žiadneho traktora zn. Zetor, nakoľko ho otcova partnerka koncom roka 2016 predala. Predmetnú skutočnosť si môže súd v prípade potreby overiť na dopravnom inšpektoráte.

25. Aj k tomuto vyjadreniu podala matka dupliku, teda opätovné vyjadrenie. Zastáva nemenný názor, že nemá najmenší záujem prostredníctvom výživného zvyšovať svoju životnú úroveň na úkor svojho maloletého syna. Ide o sumu 30,- Eur, o ktorú bolo výživné zvýšené, z čoho je takáto otcom predpokladaná možnosť aj vylúčená. A. si na seba zarobí a takisto si vie zarobiť toľko, aby to jej a synovi pokrylo životné náklady. Neovplyvňuje syna ani vo vzťahu k stretávaniu sa s otcom, prihliada len na jeho názor, ktorým sa maloletý netají a povedal ho aj otcovi. Otec sa snaží všetko poprieť a zotrváva na svojich účelových tvrdeniach. Každý deň vidí, že na traktore sa vozí, občas vozí v ňom aj ich syna, vidí to aj moja matka. Nevie prečo stále sa snaží súd klamať a zavádzať. Keď predal predmetný stroj, prečo nevyplatil svoju podlžnosť voči mojej matke. Všetko čo robí je účelové, aby súd nezvýšil výživné na ich syna.

26. Následne po uplynutí odvolacej lehoty otec písomným podaním prostredníctvom svojho právneho zástupcu súdu oznámil, že mu pribudla vyživovacia povinnosť, nakoľko od 19.09.2017 má vyživovaciu povinnosť k mal. N. O., nar. XX.XX.XXXX. Ako dôkaz predložil rodný list maloletej, z ktorého je zrejmé, že je otcom toho maloletého dieťaťa.

27. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, pričom podľa ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a ustanovení zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku účinného od 01.07.2016, pričom podľa ustanovenia § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak (tzv. vzťah subsidiarity).

28. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - účastníkom (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie prípúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), d), e), f), h) Civilného sporového poriadku v spojení s § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že rozsudok je v napadnutom výroku o určení výživného a o dlhu na zročnom výživnom a vo výroku o zamietnutí návrhu na rozšírenie styku otca s maloletým je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

29. Predmetom konania na súde prvej inštancie bol návrh matky na zvýšenie výživného a návrh otca na rozšírenie styku otca s maloletým.

30. Predmetom odvolacieho konania s poukazom na dôvody otca predostreté v odvolaní bolo posúdiť, či boli splnené podmienky na zvýšenie výživného na 180,- Eur mesačne určenom súdom prvej inštancie a v nadväznosti nato na určenie dlhu na výživnom za rozhodné obdobie a zamietnutie návrhu otca na rozšírenie styku s maloletým, keď odvolacie dôvody otca smerovali proti výške výživného pre maloletého určeného súdom prvej inštancie.

31. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie návrhom uplatnených nárokov a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil a preto sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia v napadnutých výrokoch o určení výživného a o dlhu na zročnom výživnom, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na uplatnené odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchyliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

32. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku napadnutého vo výrokoch o určení výživného a o dlhu na zročnom výživnom, konania jemu predchádzajúceho, ako aj celého obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, vec i správne právne posúdil, rozsudok vo všetkých jeho častiach riadne odôvodnil, pričom zároveň sa vyčerpávajúco vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre rozhodnutie.

33. V zmysle súdom prvej inštancie aplikovaného ustanovenia § 78 Zákona o rodine dohody i súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery, resp. ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a trvanie dávok, pričom zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov. Hmotno-právnu podmienkou pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom je teda zmena pomerov, ktorá musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výšku výživného za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. na strane oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov.

34. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

35. Z vyššie citovaných ustanovení zákona vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciú povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce.

Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

36. Od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca rozsudkom Okresného súdu Galanta, č.k. 5C/67/2011-44 zo dňa 04.04.2011, došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletého. Návrh na zvýšenie výživného matka podala s odstupom 3 rokov, keď jej skončila materská dovolenka a zostala bez príjmu.

37. Otec v čase posledného rozhodovania o výživnom bol zamestnaný u zamestnávateľa M. A. s.r.o. s priemerným čistým mesačným príjmom 282,- Eur. Toho času je naďalej zamestnancom u toho istého zamestnávateľa s priemerným čistým mesačným príjmom 331,48 Eur. Na strane otca teda došlo k zvýšeniu jeho príjmov v nepatrnom rozsahu (+ 49,48 Eur). Býva v spoločnej domácnosti so svojou zamestnanou partnerkou a s jej dcérou v rodinnom dome, ktorý je vo výlučnom vlastníctve jeho partnerky. Okrem maloletého v čase rozhodovania súdom prvej inštancie ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemal.

38. Matka v čase posledného rozhodovania o výživnom poberala rodičovský príspevok vo výške 190,- Eur mesačne a prídavok na maloleté dieťa. V čase podania návrhu bola nezamestnaná, evidovaná na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. V priebehu konania začala pracovať u zamestnávateľa Z. A., spol. s r.o., C. s priemerným čistým mesačným príjmom 586,86 Eur a následne dňom 01.09.2016 sa zamestnala u zamestnávateľa A. V. A. s.r.o. na dobu určitú do 31.08.2017 s priemerným čistým mesačným príjmom 718,18 Eur. Na strane matky teda došlo k zvýšeniu jej príjmov (+ 528,18 Eur). Ďalšia vyživovacia povinnosť jej nepribudla. Žije v spoločnej domácnosti s maloletým a so svojou zamestnanou matkou v rodinnom dome, ktorý je vo výlučnom vlastníctve jej matky. Na bývanie prispieva svojej matke sumou vo výške 200,- Eur mesačne. Majetok väčšej hodnoty nevlasťní.

39. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca voči maloletému došlo k výraznej zmene pomerov na strane maloletého, ktorý v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca voči nemu bol v útlom veku, v čase podania návrhu mal 3 roky a aktuálne skončil 3. ročník základnej školy, čím od poslednej úpravy podstatne vzrástli náklady na školné, stravu a ošatenie. Táto zmena je nespochybniteľná. Odvolací súd preto nezdiala námietku otca, že pribudnutie veku samo osebe nemôže byť dôvodom na zvýšenie výživného. Ani ostatné odvolacie argumenty otca vo svojom súhrne neboli spôsobilé na odlišné posúdenie návrhu matky na zvýšenie výživného než ako ho posúdil súd prvej inštancie. Povinnosťou oboch rodičov je venovať všetky sily dôslednému zabezpečeniu výživy maloletých detí, ktorí sú v plnej miere odkázaní výživou na svojich rodičov, keďže nie sú schopné samy sa živiť. Odvolací súd zohľadnil všetky vyššie uvedené skutočnosti, tiež prihliadol na okolnosť, že životná úroveň dieťaťa je odrazom životnej úrovne jeho rodičov a dospel k záveru, že súd prvej inštancie rešpektujúc vyživovaciu povinnosť otca k maloletému, rešpektujúc zákonné kritéria rozhodujúce pre stanovenie rozsahu tejto vyživovacej povinnosti, určil vyživovaciu povinnosť na maloletého správne. Výživné v sume 180,- Eur mesačne je vzhľadom na vek maloletého, aktuálne životné náklady a tendenciu zvyšovania jeho životných nákladov v budúcnosti primerané. Rovnako zo skutočností zistených ohľadom príjmov a majetkových pomerov otca súdom prvej inštancie je jednoznačné, že osobné, majetkové a zárobkové pomery otca zodpovedajú súdom prvej inštancie určenej sume 180,- Eur mesačne ako výživné na maloletého. Odvolací súd považuje výživné v sume 180,- Eur od otca spolu s výživným a osobnou starostlivosťou od matky za postačujúce pre pokrytie potrieb maloletého.

40. Rovnako aj dlh na výživnom za obdobie od 21.11.2014 do 18.05.2017 vo výške 910,- Eur určil súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu správne a správne povolil vzhľadom na jeho výšku jeho zaplatenie v splátkach vo výške 25,- Eur mesačne spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok.

41. Ďalšie odvolacie argumenty odvolateľa odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi

konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu zachádzajúcu podrobne do nadbytočných detailov, nespôsobilú ovplyvniť výšku výživného, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

42. Po posúdení súdom prvej inštancie zistených a preukázaných možností, schopností a majetkových pomerov oboch rodičov maloletého s prihliadnutím na jeho odôvodnené potreby, odvolací súd dospel k záveru, že výživné určené otcovi súdom prvej inštancie zodpovedá možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom oboch rodičov maloletého, ako i jeho odôvodneným potrebám, zohľadniac i osobnú starostlivosť matky o maloletého. Predovšetkým otec nemôže argumentovať svojim nízkym príjmom, v jeho osobe ide o mladého zdravého muža bez akýchkoľvek obmedzení, preto je v jeho možnostiach dosahovať vyšší príjem a prispievať maloletému adekvátne na jeho výživu. Ani pribudnutie ďalšej vyživovacej povinnosti k maloletej dcére z jeho aktuálneho vzťahu nemôže byť na úkor maloletého A. a to i s prihliadnutím na pomery otca, jeho možnosti a schopnosti. Tvrdenie, že si neprivyrába prácami na traktore nemôže byť argumentom na zníženie výživného. To, že nie je vlastníkom traktora ešte nevylučuje, že na takomto vozidle si môže privyrábať. Ak tak nerobí, je jeho povinnosťou vyvinúť inú snahu za účelom príjmu, aby mohol riadne vyživovať svoje na neho výživou odkázané deti.

43. Nie je dôvodné odvolanie otca ani v časti zamietnutia návrhu otca na rozšírenie styku s maloletým počas letných mesiacov.

44. Pri rozhodovaní o rozsahu styku je dôležité zvážiť okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa: jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim, ako aj okolnosti na strane rodičov, ich vzájomný vzťah, ich časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča a podobne. Hlavným účelom styku je, aby zostal zachovaný vzťah otca s maloletým, keď napriek nezhodám medzi rodičmi je základným právom dieťaťa, aby malo kontakt s obidvoma rodičmi. Zároveň je však úlohou oboch rodičov, aby svoje nezhody a konflikty v žiadnom prípade neprenášali na maloleté dieťa, na ktoré konfliktná situácia pôsobí nepriaznivo.

45. Právo styku rodiča s dieťaťom kompenzuje právo mať dieťa u seba a zabezpečovať jeho výchovu prostredníctvom osobnej starostlivosti. Uvedené právo vyplýva aj z viacerých ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa (oznámenie FMZV ČSFR č. 104/1991 Zb.), ktorý súčasne garantuje dieťaťu právo na udržiavanie pravidelného osobného kontaktu s obidvoma rodičmi (ak dôjde k rozpadu rodiny). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu zdôrazňuje, že je v záujme dieťaťa, aby udržiavalo rodinné zväzky s odlúčeným rodičom a dostalo tak príležitosť rozvíjať svoj vzťah s ním, ako aj prejavíť svoje city slobodne bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča.

46. Rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti má právo v primeranom rozsahu podieľať sa na výchove dieťaťa, v starostlivosti oň i na budovaní citových a rodinných väzieb, je a stále zostáva rodičom so všetkými právami a povinnosťami z tohto vzťahu vyplývajúcimi. Realizuje sa to prostredníctvom styku tohto rodiča s dieťaťom. Je pritom treba mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodič a dieťa v dôsledku odcudzenia sa neskôr len ťažko napráva. Zákon o rodine pritom uprednostňuje dohodu rodičov o styku s maloletým dieťaťom a iba ak sa rodičia nedohodnú, upraví styk autoritatívne súd. Pri rozhodovaní o rozsahu styku je dôležité zvážiť okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa: ako jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim; ako aj okolnosti na strane rodičov ako ich vzájomný vzťah, ich časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča, spoje a podobne. Rodič má právo sa s dieťaťom stykať, nie je to však jeho povinnosť.

47. V tomto prípade vzťah otca s maloletým je zachovaný, otec sa s maloletým stretáva, maloletý chodí aj do jeho domácnosti. Maloletý však aj napriek svojmu nízkemu veku z hľadiska prejavovania názoru, sa jasne vyjadril, že nechce u otca zatiaľ tráviť viac času. Matka poskytla dostatočné vysvetlenie pre takýto postoj maloletého aj zo zdravotného a hygienického hľadiska a aj jeho snahu vyhnúť sa dlhšiemu

pobytu u otca. Situácia u otca bude zmenená aj tým, že do domácnosti sa narodilo maloletého dieťa, ktoré si bude vyžadovať zvýšenú pozornosť rodičov. Maloletý sa ani doteraz necítil v domácnosti otca komfortne. Matka pritom nebráni, aby sa maloletý stýkal s otcom, pokiaľ maloletý A. o to prejaví záujem aj mimo bežného styku, tak ako prebieha teraz.

48. Odvolací súd riadiac sa uvádzaným, preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch o určení výživného a o dlhu na výživnom a zamietnutia návrhu na rozšírenia styku, vrátane závislého výroku o náhrade trov konania (odvolaním osobitne nenapadnutého) podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku z dôvodu ich vecnej správnosti potvrdil.

49. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pričom žiaden z účastníkov nepodal návrh na náhradu trov konania v zmysle ustanovenia § 57 Civilného mimosporového poriadku.

50. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).